

jsou vlastní slova Havlíčkova. "A proto my, zanechávající nepotřebné dráždění tčm, kteří v tom svou svobodomyšlnost vyhledávají, budeme si raději hleděti po-učování a vzdělávání."

Mohou s čistým svědomím bíd-né, krváček časopisy oslavovat památku muže, jenž vyslovil té-mito slovy soud nad kreaturami jejich druhu?

Jak už otupělá jsou srdce ame-rických Čechů, ukazuje i náš po-kus. Kdyby z těch tisíců našich odběratel jen polovina byla posla-la po desíti centech, měli bychom z naší sbírky několik set ve prospěch Havlíčkova pomníku... Máme však jen šedesáte dolarů a nejlepší naději, že 75 nepfekročí-me... A to naše čtenářstvo je přece dobré čtenářstvo! Jak vy-padla by podobná sbírka mezi čtenáři krváků?

A přece mezi těmi dopisy, jež jsme dostali, našli jsme mnohou útěchu; a když nic jiného, to nám zůstane k upokojení, že přece jen vyskytlo se aspoň těch bezmála sto duší, po nichž jsme před dvě-ma měsíci nedůvěřivě volali, vy-zývající ke sbírce na pomník Kara Havlíčka Borovského v Chi-cagu.

POZDRAV PANU HAVLASOVI!

Zdravíme Vás z Národního Do-mu ve—Wilson, Kans., vy state-čný synu matky Čechie. Zdra-víme Vás a oznamujeme Vám, že připravujeme velkou oslavu pa-desátiletého úmrtí Karla Havlíčka Borovského v Národním Domě ve Wilson, Kans. Následující řády a jednoty budou zastoupeny: T. J. Sokol Jonáš, řád Vesmír ČSPS., řád Ant. Dvořák ZČBJ., dámská jednota Růže Prairie z Holyood a Jednota Sokol Hvězda Západu z Black Wolf. Slavnost započne ve 2 hodiny odpo. Řečníkem bude p. L. J. Palda ze Cedar Rapids, Ia. Po ukončení programu odpoledne bude společná večeře v Národním Domě. Večer uspořádá Divadelní Družstvo Zábaj před-stavení a sice "Národní slavnost." Čistý výtěžek věnován bude na pomník Karla Havlíčka Borovského v Chicagu.

Neztrácejte důvěru v lepší ži-vot Čechů amerických. Po bouři bývá pěkně. Vytrvejte! Píšte a připravujte ten lid český dobré vůle pro 10centovou národní daň a kolek. Podaří-li se Čechům americkým zříditi vyšší učiliště, kde vedle angličtiny byla by i če-ština jazykem vyučovacíím, za-chrání mladou generaci a vykoná velký dějinný čin. Nevšimějte si toho, že některé listy mají pouze výsměch pro naše vlastnění, neboť nadejde chvíle, že i ony listy musí obrátit, ježto jinak stanou se nemožnými. My jsme, ku příkladu, ve Wilson vlastni-čili a postavili jsme si Národní Dům nákladem 12 tisíc dolarů. Chicagské listy (Svornost) nevlastnění a nezmohli se dosud ani na útulnu. Snad čekají na ten svo-bodomyslný záznak, o kterém psal pan Bittner. Na zdar!

Hubálek.

* Milého překvapení dostalo se p. Janu Matěju, českému farmáři ze Cedar Pointu na Middle River, Md. Právě obdržel prostřed-nictvím p. V. J. Šimka přepis od Dra. Jos. Scheinera z Prahy, ve kterém se mu oznamuje, že mu vláda rakouská zvýšila pensí o 35 haléřů denně počínaje už 1. břez-nem 1906. Pan Matějů bojoval v Itálii a zachránil při rozhodné bitvě prapor myslivecké pluky a při udatném tom činu nemálo byl zraněn. Za uznání stateč-nosti rakouská vláda zadala mu prostřednictvím rakouského vyslan-ce ve Washingtonu zaslouženou pensí.

JAN HAVLASA

Oči, krásné oči...

Chicažská povídka.

—První večer, kdy modré oči přestaly být majetkem kohosi, jenž nikdy nezmočil se duše,— Benda opakoval si zálibně a smut-ně. Tento obrat vystihoval smysl všeho,— zdálo se mu. Její duše byla vždy nespoutána, neovlád-nuta. On, Benda, obdivoval se tehdy její duši,.... cheche,.... a psal o ní básně, kterých ona ni-kdy do rukou nedostala, kterých nikdy nikdo nečetl, a o nichž snad nikdy nikomu se nezměnil, až dnes tomu Hartmanovi.... Ani-jich už nepamatuje,.... což lze na-zvatí milosrdenstvím osudu. Za to však tím lépe pamatuje jí, krá-snou Elsu,.... a všechny ty episydy.... Jak spěchal domů ze školy, jen aby ji zase spatřil.... Jak všechny zábavy zanedbával, jen aby o šťastnou chvíli nepřišel, kterou by mohl ztrávit v její spo-lečnosti. Jak spaloval se žárlivostí, když v nočním tichu zdálo se mu, stojícímu bosýma nohama na chladné podlaze, s úsmíma při-tisknutýma ke dveřím, že slyší podezřelý šramš, tu tišeji, tu zře-telněji, hned pravidelně a zas ne-rythmicky, zaznívajíc odkudsi z druhého konce obydli manžell Kubíčekových, zdánlivě neumísti-elný v tolika světelních, a přece tak snadno vysvětlitelný, že Ben-dovi hlava hořívla a celé tělo se vždy zmítalo jako v hořčice, než podařilo se mu usnout, často po hodinách probdělých u dveří... Jak trpěl, když někdy ona byla z domu po svých záležitostech, a on nenašel příležitost toho nebo ono-ho dne více s ní pohovořit, než při-jídle o všedních věcech, nasměle a s očima jejím se vyhýbajícma, za-tím co pan Kubíček vážně přizvu-koval.... Když někdy stalo se, že ona nebyla na oběd nebo na večeři doma, Bendovi ani nechut-nalo.... A při tom všem: jak on byl hloupoučků! Jak bál se ura-zit, ji byl jen lačným pohledem ne-bo roztoženým pohybem! Jak obával se dotknout se byť jen ru-kou její ruky, teplé a měkké,.... ač ten dotek dal mu vždy štěstí okamžiku.... Její oči dovedly ho zcela poplásti; její hlas dovedl ho přivést do jakési extase... Vše bylo mu na ní obdivuhodným a neobyčejným.... Každé její slo-vo mělo hluboký a znásobený vý-znam, každý její pohled otvíral mu nové světy.... Nebylo jí, jed-ním slovem, rovné ve světě. hehe...

A pak... pak přišel ten večer... Byli sami doma. Pan Ku-bíček odjel odpoledne do Prahy a měl se vrátit až příští noci... Při večeři paní Elsa byla jaksi ne-klidná; její tváře střídavě hoře-ly a zase bledly, její výhy byly tr-hané a úsečné, její oči se vyhýbaly nasmělym jeho zrakům.... Byla oblečena v nejlepší své domácí ša-ty, jež obyčejně mívala na sobě jen tehdy, když čekala významněj-ší návštěvu. Benda se zřetelně pamatoval na ty listy, i na ty něž-né obrysy jej postav, jež napo-vídalý tolikeroz rozkoš.

"Čekáte nějakou návštěvu?" otázal se tiše, jakoby báživě, když konečně došla jim řeč o literatu-ře a umění, kde se obyčejně po-hybovaly jejich rozmluvy.

"Proč myslíte?" odpověděla o-tázkou, očima bloudíce po stole, na němž vychlázalo půl večere.

"Nu,.... podle šatů," zakoktal. Usmála se.

"Nečekám nikoho," řekla vlád-ným hlasem, "a jsem ráda, že ni-kdo nepřijde."

Odmíkla se a on nevěděl, co říci.

"Měla přijít paní Rachotová na noe," dodala po chvíli paní Elsa, "ale něco jí do toho přišlo. A tak budu sama. Bít se přece nemu-sím, když mám tu rytíře, ne?"

On se začervenal, pamatuje se na to, jakoby to bylo dnes.

"Ovšem že nemusíte," vyhrkl a zas byl v konech.

Po večeři ona přinesla fotogra-fie ze svých svobodných let, hlav-ně nepodařených amateurských snímků jednotlivých skupin.

"Ještě jsem vám jich ani ne-ukázala," poznamenala, sedajíc k němu. "Vy vlastně o ničem jiném nemluvíte než o literatuře a umění." Zachytil pohled jejích usmívavějších se očí, a div že se ne-otřásl. "Měl byste někdy se svých výšin sestoupit k nám dolů, mezi nás bídné smrtelníky,.... k životu. I v něm jsou rozkoše a umělecké počitky."

Jak ukazovala mu fotografie, jejich těla a ruce se občas dotý-kaly, něžně a mámnivě, jen lehoun-ě a přece zdálo se mu, že po sebe-jemnějším dotyku spálenina mu zůstala na onom místě,— spále-nina, z níž poeit byl nanevýš pří-jemný. A ona vypravovala mu o svém mládí, s hodnou dávkou po-šetilosti a ješitnosti, jež dnes zdá-la se mu býti směšnou, když si vzpomínal na to všechno. Vypra-vovala mu s rostoucí živostí o všech těch, kteří se jí kofili, do-konce i citovala, co jí kdo řekl a psal,.... vše s výrazem takového štěstí, že on nemohl se ubránit ho-lestnému dojmu.... Zdálo se mu, že on není a nemůže být pro ni ni-čím.... "A teď je se vším konec," povzdechla paní Elsa, a on ečil kypron něhu obléh jejích ramen na svých prsou, jak byla k němu skloněna s fotografiemi. "Život už jakoby se nade mnou zavřel."

A on tedy začal jí těšit a vy-světlovat, co rozkoš může jí dát život a umění.... "Hehe... k smíchu!" zabručel Benda, vyskakuje z elektrické ká-ry na rohu Kedzie Ave. a 26. ulice. Ale nasměl se. Tak jakoby se večera byl přihodil, výjev obrodil se mu v představách zcela jasně... Viděl ji nyní před sebou, jak náhle skoro odtrhla se od něho, olásla i vstala a beze slova, na něho nepohlédnuvši, zamířila ke dveřím.

"Kam jdete?" otázal se úzkost-livě, poprvé se vzmuživ a najed-nou cítě, že cosi ztrácí, nezadrželi jí....

Leč nezadržel...

"Zima," odřekla a znovu se za-trásla. "Mrazí to.... Dobrou noe." A dveře za ní zapadly.

—Mrazí to i nyní— řekl si v duchu Benda.

Sníh chřupal pod jeho chvatný-mi kročejí. Tichý mráz slepoval ledovicím dechem jeho tváře a oči. Prázdné loty, hluboko ležící pod dřevěnými chodníky, bělaly se mezi nízkými stavbami. Světla v oknech ztrnule dívala se do tmy. Vzdálené hrčení elektrických ká-r zvyšovalo pocit odumřelosti v těch končinách, kde řídké postavy chodeč podobaly se stínům a stíny postavám.

"Roh Třidvacáté a Kedzie," mumlal si Benda. "Only thine eyes remained. They woned not go... They follow me. — they lead me through the years... Oči, krásné oči..."

Dupnul několikrátě střídavě o-hěma nohama, aby oklepal sníh, jenž se mu nalepil na boty. Pak vešel do rohového domu, s tajícím se dechem a na rtech s melodii Chopinova Smutečního Pocho-du...

III.

Váhavě, pomalu, tempem melo-die, kterou si pískal, Benda vyšel do prvního patra. Jeho kroky zněly osaměle a dutě; jiné zvuky, ozývající se v domě, zdály se býti nesmírně vzdálenými a zcela ne-skutečnými.

Právě, když Benda stanul před nejbližšími dveřmi a chtěl zakle-pat nebo nahmatat zvonek, roze-vřely se jiné dveře a ženský hlas se otázel anglicky:

"Koho hledáte?"

"Mrs. Kubíček," odřekl Benda a připadla mu směšna americká forma k tomuto jménu. I dodal americkou výslovností: "Missis Kjubajsik".

"Jste Čech?" otázal se klidně onen hlas, nyní česky.

Benda se otočil a pohlédl na ne-znamou pozorněji. Do tváře jí neviděl, poněvadž stála mezi dveř-mi, obličejem do tmy a za zády se záplavou světla. Ale bylo zřejmo z nepatrných proužků světla po stranách její postavy, a z jejích vzájemně vzdálenosti, že má co jednat s dámou slušných rozměrů.

"Stodevadesát až dvě sté li-ber," poznamenal v duchu Benda. A nahlas dodal: "Ano, jsem Čech. Mohu mluvit s paní Kubi-čkovou?"

"Šár," odřekla hlasem, jenž připadal Bendovi mastným. "Jen pojdte dále."

A Benda tedy vešel, zavíraje za sebou dveře. Chtěl co si říci na vysvětlenou, s příjemným úsmě-vem v tvářích. Leč úsměv mu ztrnul v tazích lící, oči ustrnuly a slova uvízla na rtech....

Tváří v tváře stáje nyní tiusté paní, poznal v ní okamžitě paní Elsu. I ona ho poznala, ale ne-zdálo se, že byla přivedena v úžas anebo rozrušena.

"Oh, dear me," řekla skoro normálním hlasem. "Jste to vy, Mr. Benda?"

"Yes ma'm," zakoktal Benda, nemoža se ještě vzpamatovat "Aspoň tak to vypadá."

"My, my," zamávala rukama. "Tak jsem si přála s vámi se setkat. Myslíla jsem si, že jste to vy,... tam v "Rovnosti". Prosim vás, Jaroslav Benda,.... a pak ty vaše články.... Tak jsem věděla hned, že jste to vy."

"Už jste tu dlouho?" vyhrkl Benda, sedaje na židli, na níž mu ona ukázala, sama usedajíc.

"No, no,... jen půl roku. Byli jsem v New Yorku pět let a v Baltimore skoro rok."

Benda přetrhl si dlaní čelo. Při-cházel k sobě, první ohromení mi-nulo. Viděl jí, viděl její oči, vi-děl, ale jaksi nemohl uvěřit svým očím. Zdálo se býti nutným jed-no z toho dvojího: buď minulost nebo přítomnost že jsou klamem.... Sloučiti pravděpodobnost mi-nula s nepopíratelností nynějšíka bylo absurdností.... Žasnul nad neforemností rozložitého, kynou-cího těla. Hlas připadal mu zcela vhodným k této spoustě masa, jež zdála se mu býti nesmírnější a od-pudivější každým okamžikem. A oči, ty druhy krásné oči dívaly se nyní bez lesku, bez hlubokého výrazu, jen jaksi chladně, jako oči kohosi, jenž po letech poprvé ocitá se před možností do syta se na-jíst....

"A líbí se vám tu?" vypravil ze sebe Benda.

"Oh well," odřekla. "O líbe-ní by nebylo. Vedlo se nám do-ře a mám dost peněz. Děti není, tedy ani starostí,... tenhle haus mi patří,... a pár lotů... a ná-ký ty akcie na pivovare... a pár hotových,... a závod, za který mi nabízejí hezké peníze..."

"Tedy bohatá vdova," vnutil so-da smích Benda.

"Well, kdybych s tím jela do Čech, bylo to hezkých pár deseti-tisícovek v korunách," zakývala hlavou, "ale prosím vás, co tam?"

Pokračování.

Pražský denník "Čas", časo-pis pokrokové strany realistické, jejíž duš jest prof. Masaryk, při-nášá dne 30. června t. r. následu-jící článek: Matice Vyššího Vzde-lání v Americe, o jejímž založení lékárníkem Severou v Cedar Ra-pidsích přinesli jsme svého času zprávu, stala se předmětem neza-služovaných útoků, namířených proti osobě zakladatelově. České americké listy jsou plny této věci a pokud dovedeme vidět, velká většina hlasů je proti poškozování záslužného toho podniku. Není příjemné vidět, že chicažský pan Geringer stojí v řadách útoční-ků. Také do Čech byl spor zane-sen zejména článkem v pražském "Sokolu" hledající odpřevě Severovi jakousi sankci domácí; ji-stě neprávem. Do osobních spo-rů se míchat nemůžeme, nepěkný způsob polemiky jest však zbyteč-ný v Čechách i v Americe.

DĚTSKÉ DIVADLO VE SCHUYLER, NEB.

Žactvo naší České Letní Školy plně se připravuje na sehrání jed-né z nejlepších her mládeže "Po-pelku", která přijde na prkna v pondělí, dne 10. září. Dle vzorné a obvyklé svědomité péče pp. Rud. Daříčka a učitele, těšiti se může-me na skvělé a nejpečlivěji nastu-dované divadlo. Zkoušky za ve-dení jmenovaných dvou pánu u-těšené pokračují a my doufáme, že "Popelka" bude svědkem vy-prodaného domu při svém sehrá-ní. Datum, 10. září, je velmi pří-hodné, ježto hlavní práce polní na venku jsou již skončeny a tudíž počítati možno na slušnou účast i z venkova. Doufáme, že naše městečko nezůstane za jinými, kdež podniky toho druhu s nej-větší podporou se setkávají. Ve-škeren čistý zisk zůstane zde a vě-nován bude založení stálého škol-ního fondu.

— V sobotu minulého týdne dlel zde známý krajan a přítel listu našeho p. M. J. Bouše z David City a bylo nám milým potěšením si s ním pohovořit. Pan Bouše kan-diduje za státního sekretáře a právě vyjednával s demokratický-mi předáky o nominaci. Pan Bou-še je kandidátem schopným, čehož důkazem jest, že po 2 hlůty zastá-val úřad okresního klerka. Kra-jané, pokud je to v jejich moci, měli by se vynasnažiti, aby tento schopný krajan byl navržen.

Vzdělanost příčinou choroby.

Prof. Senn, slavný lékař a ba-datel, právě vrátil se z Afriky a uveřejnil výsledek svých studií o rakovině. Tvrdí, že tato hrozná nemoc, právě tak, jako souchoti-ny, jest rozšířena pouze mezi ná-rody vzdělanými. Tam, kde člo-věk žije tak, jak přírodou mu vy-řezáno bylo, těchto chorob není. Nastává tedy otázka, lze-li přede-jít těmto chorobám, i když žijeme tak, jak jsme byli uvyklí. Jeden jest prostředek, který v každém případě pomůže, totiž Trinerovo Léčivé Hořké Víno. Ono totiž se-sílí žaludek a zaříváci soustavu tak, že není možným, aby se ně-kerá nemoc ničila v něm usadi-la. Pracuje-li pak zaříváci sou-stava tak, jak má, není vůbec mož-ným, aby některé ústrojí tělesné onemohlo, protože ona to jest, která vyrábí čistou, silnou krev a ta zase živí, udržuje a sesiluje celé tělo. Kdykoli někomu z ro-diny bude špatně, dejte mu tohoto vína, jakož i když bude slabým, nevrlým, urzutým, k práci ne-schopným, bez chuti k jídlu, bez duševní svěžesti, bez tělesné síly; když bude bledým a žlutým, když "nebude svým". V lékárnách, Jos. Triner, jediný vyrábitel Lé-čivého Hořkého Vína, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.